

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراک

فرم طرح درس

مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی ارشد، تاریخ علوم پزشکی

گروه آموزشی: تاریخ علوم پزشکی

دانشکده: پزشکی

❖ نام درس: تاریخ علوم پزشکی در دوران باستان

❖ نوع واحد: نظری

❖ پیش نیاز: ندارد

❖ زمان برگزاری کلاس: سه شنبه، ساعت ۱۵-۱۳

❖ تعداد دانشجویان: ۳

❖ مدرس و مسئول درس: دکتر سید عبدالله محمودی

❖ دستیار تدریس: خانم اعظم خسروی

❖ تعداد واحد: ۲ واحد نظری

❖ مکان برگزاری: دانشکده پزشکی، کلاس ۱۰۲

❖ تاریخ ارائه درس: نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

❖ مدت زمان جلسه کلاس: ۲ ساعت

هدف کلی درس:

- آشنایی عمیق دانشجویان با سیر تاریخی پیدایش و تحولات پزشکی و عوامل تأثیر گذار بر آن
- آشنایی با مکاتب عمده پزشکی دوران باستان
- آشنایی با مکاتب پزشکی تأثیرگذار بر طب اسلامی و سنتی
- آشنایی با مشاهیر پزشکی دوران باستان

گروه آموزشی تاریخ علوم پزشکی اراک

شماره جلسه	اهداف جزئی	اهداف ویژه رفتاری	ارزیابی آغازین	روش تدریس	وسایل آموزشی	شیوه ارزشیابی	
						تکوینی و پایانی	درصد
۱	پیدایش پزشکی نزد ملل مختلف	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ سرچشمه های پزشکی در تمدن های کهن را توضیح دهد. ✓ موثرترین و تاثیرگذارترین تمدن ها در پیدایش پزشکی را توضیح دهد	ارزیابی اولیه از میزان آشنایی دانشجویان با درس	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۶۰
				پرسش و پاسخ		ارائه کنفرانس	۱۰
				بحث گروهی	نرم افزار پاورپوینت	ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	۱۰
				مقاله خوانی		ترجمه متون تاریخی	۱۰
						شرکت در بحث	۱۰
۲	آشنایی با مکاتب عمده پزشکی قدیم (سومر آشور کلدی یونان هند ، چین ، مصر ، ایران و ...)	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ تکامل طب در دوران باستان را توضیح دهد. ✓ توضیحی از شاخص و وضعیت پزشکی در تمدن های کهن ارائه دهد.	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۶۰
				پرسش و پاسخ		ارائه کنفرانس	۱۰
				بحث گروهی	نرم افزار پاورپوینت	ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	۱۰
				مقاله خوانی		ترجمه متون تاریخی	۱۰
						شرکت در بحث	۱۰

گروه تاریخ علوم پزشکی اراک

۳	مکتبهای پزشکی در یونان و اثر آن در پزشکی اسلامی بحث در مورد ماهیت پزشکی یونانی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ در رابطه با پیدایش پزشکی در یونان توضیح دهد ✓ توضیحی در رابطه با پزشکان برجسته طب یونانی و اقدامات و تالیفات شاخص آنان دهد ✓ از نحوه ورود طب یونانی به تمدن اسلامی و تاثیر آن بر این تمدن مطالبی ارائه دهد	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۶۰
				پرسش و پاسخ		ارائه کنفرانس	۱۰
				بحث گروهی		ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	۱۰
				مقاله خوانی	نرم افزار پاورپوینت	ترجمه متون تاریخی	۱۰
۴	مهمترین آراء دانشمندان غربی مانند سارتون در رابطه با تاثیرگذاری مکاتب پزشکی در پزشکی اسلامی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ مهمترین آرا دانشمندان غربی در رابطه با تاثیرگذاری مکاتب پزشکی در پزشکی اسلامی را توضیح دهد ✓ آرای دانشمندان مختلف را در زمینه مورد بحث، مورد قیاس و تحلیل قرار دهد	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۶۰
				پرسش و پاسخ		ارائه کنفرانس	۱۰
				بحث گروهی	نرم افزار پاورپوینت	ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	۱۰
				مقاله خوانی		ترجمه متون تاریخی	۱۰
۵	تاثیر گذاری بقراط در پزشکی اسلامی -	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ خلاصه ای از بیوگرافی و تالیفات و اقدامات شاخص او در پزشکی ارائه دهد. ✓ پیشینه اخلاق در پزشکی آناتومی بقراط را توضیح دهد ✓ سیستم بهداشتی و قوانین بقراط را توضیح دهد بتواند از تاثیرات دیدگاه ها و تالیفات جالینوس در تالیفات کتب طبى تمدن اسلامی توضیحاتی ارائه دهد	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۶۰
				پرسش و پاسخ		ارائه کنفرانس	۱۰
				بحث گروهی	نرم افزار پاورپوینت	ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	۱۰
				مقاله خوانی		ترجمه متون تاریخی	۱۰
	شرکت در بحث						۱۰

۶	تاثیرگذاری جالینوس در پزشکی اسلامی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ خلاصه ای از بیوگرافی و تالیفات و اقدامات شاخص او در پزشکی ارائه دهد. ✓ بتواند از تاثیرات دیدگاه ها و تالیفات جالینوس در نگاشته های کتب طبی تمدن اسلامی توضیحاتی ارائه دهد	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۶۰
				پرسش و پاسخ		ارائه کنفرانس	۱۰
				بحث گروهی		ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	۱۰
				مقاله خوانی		ترجمه متون تاریخی	۱۰
						شرکت در بحث	۱۰

۷	تاثیر گذاری دیوسقوریدس در پزشکی اسلامی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ خلاصه ای از بیوگرافی و تالیفات و اقدامات شاخص او در پزشکی ارائه دهد. ✓ بتواند از تاثیرات دیدگاه ها و تالیفات دیسقوریدوس در نگاشته های کتب طبی تمدن اسلامی توضیحاتی ارائه دهد	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۶۰
				پرسش و پاسخ		ارائه کنفرانس	۱۰
				بحث گروهی		ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	۱۰
				مقاله خوانی		ترجمه متون تاریخی	۱۰
						شرکت در بحث	۱۰

۸	تاثیر گذاری جوامع اسکندرانیین در پزشکی اسلامی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ دانشجو باید تاریخچه مکتب اسکندریه را توضیح دهد. ✓ دانشجو باید نقش مکتب اسکندریه در پیشرفت علم پزشکی را بداند . ✓ دانشجو باید دلایل مهاجرت پزشکان جوامع اسکندرانیین به جندی شاپور را ارائه دهد . ✓ دانشجو باید اهمیت کتابخانه ها و مراکز درمانی در جوامع اسکندراییین بداند ✓ دانشجو باید تأثیر نهضت های ترجمه بر انتقال دانش پزشکی از جوامع اسکندراییین به تمدن اسلامی را بداند	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۶۰
				پرسش و پاسخ		ارائه کنفرانس	۱۰
				بحث گروهی		ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	۱۰
				مقاله خوانی		ترجمه متون تاریخی	۱۰
						شرکت در بحث	۱۰

۹	تأثیر گذاری اوریباسیوس و هرمس در پزشکی اسلامی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۶۰
				پرسش و پاسخ		ارائه کنفرانس	۱۰
				بحث گروهی		ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	۱۰
				مقاله خوانی	نرم افزار پاورپوینت	ترجمه متون تاریخی	۱۰
۱۰	تأثیر گذاری یحیی نحوی در پزشکی اسلامی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۶۰
				پرسش و پاسخ		ارائه کنفرانس	۱۰
				بحث گروهی	نرم افزار پاورپوینت	ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	۱۰
				مقاله خوانی		ترجمه متون تاریخی	۱۰
۱۱	تأثیر گذاری پاول ایکنیایی و هرون در پزشکی اسلامی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۶۰
				پرسش و پاسخ		ارائه کنفرانس	۱۰
				بحث گروهی	نرم افزار پاورپوینت	ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	۱۰
				مقاله خوانی		ترجمه متون تاریخی	۱۰

گروه تاریخ علوم پزشکی اراک

۱۲	تأثیر گذاری تئوفراستوس در پزشکی اسلامی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۶۰
				پرسش و پاسخ		ارائه کنفرانس	۱۰
				بحث گروهی	نرم افزار پاورپوینت	ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	۱۰
				مقاله خوانی		ترجمه متون تاریخی	۱۰
						شرکت در بحث	۱۰
۱۳	نقش مکتب ترجمه حنین بن اسحاق از آثار پزشکی اسلامی	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۶۰
				پرسش و پاسخ		ارائه کنفرانس	۱۰
				بحث گروهی	نرم افزار پاورپوینت	ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	۱۰
				مقاله خوانی		ترجمه متون تاریخی	۱۰
						شرکت در بحث	۱۰
۱۴	مکتبهای داروشناسی و گیاه شناسی یونانی و اثر آنان بر این علوم در اسلام	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند:	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	سخنرانی	وایت برد	آزمون کتبی	۶۰
				پرسش و پاسخ		ارائه کنفرانس	۱۰
				بحث گروهی	نرم افزار پاورپوینت	ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	۱۰
				مقاله خوانی		ترجمه متون تاریخی	۱۰
						شرکت در بحث	۱۰

گروه تاریخ علوم پزشکی اراک

۶۰	آزمون کتبی	وایت برد	سخنرانی	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ مکتب‌های سریانی پزشکی و داروشناسی را بشناسد. ✓ تأثیر این مکتب‌ها بر علوم پزشکی در اسلام را توضیح دهد. ✓ نمونه‌هایی از آثار مکتب‌های سریانی را ارائه دهد. ✓ نقش مترجمان مسلمان در انتقال این علوم را توضیح دهد.	مکتب‌های سریانی پزشکی - داروشناسی و اثر آنان بر این علوم در اسلام	۱۵
۱۰	ارائه کنفرانس		پرسش و پاسخ				
۱۰	ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	بحث گروهی					
۱۰	ترجمه متون تاریخی	نرم افزار پاورپوینت	مقاله خوانی				
۱۰	شرکت در بحث						
۶۰	آزمون کتبی	وایت برد	سخنرانی	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	در پایان این جلسه دانشجو باید بتواند: ✓ شکل‌های مختلف طبابت در طب هندی را توضیح دهد ✓ داروشناسی در طب هندی را توضیح دهد ✓ نحوه انتقال دستاوردهای طب هندی از طریق مراکزفکری و فرهنگی به حوزه تمدن اسلامی را بداند	مکتب - های هندی پزشکی داروشناسی و اثر آنان بر این علوم در اسلام	۱۶
۱۰	ارائه کنفرانس		پرسش و پاسخ				
۱۰	ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	بحث گروهی					
۱۰	ترجمه متون تاریخی	نرم افزار پاورپوینت	مقاله خوانی				
۱۰	شرکت در بحث						

۶۰	آزمون کتبی	وایت برد	سخنرانی	ارزیابی اولیه از مباحث جلسه گذشته	در پایان این جلسه دانشجو باید: ✓ مفاهیم واژه‌شناسی و اصطلاح‌شناسی پزشکی و داروشناسی را به‌طور جامع ارائه دهد و تفاوت‌های کلیدی بین این دو حوزه را توضیح دهد. ✓ تأثیرات متقابل زبان‌های فارسی، یونانی و سریانی را در تکوین واژه‌ها و اصطلاحات پزشکی بشناسد و نمونه‌هایی از این تأثیرات را بیان کند. ✓ مفاهیم و اصطلاحات داروشناسی اسلامی را توضیح دهد و ارتباط آن‌ها با واژه‌شناسی و اصطلاح‌شناسی را تحلیل کند. ✓ مطالب ارائه شده در طی ترم را مرور و به رفع اشکالات و سوالات خود بپردازد تا درک بهتری از موضوعات پیدا کند.	- واژه شناسی اصطلاح شناسی پزشکی - داروشناسی و بررسی تطور زبانهای فارسی، یونانی و سریانی در تکوین واژه شناسی - اصطلاح شناسی - داروشناسی اسلامی -مرور و رفع اشکال	۱۷
۱۰	ارائه کنفرانس		پرسش و پاسخ				
۱۰	ارائه یک تحقیق علمی - تاریخی	بحث گروهی					
۱۰	ترجمه متون تاریخی	نرم افزار پاورپوینت	مقاله خوانی				
۱۰	شرکت در بحث						

Department of the History of Medical Science Arak

گروه تاریخ علوم پزشکی اراک

منابع:

ردیف	عنوان
۱	عیون الانباء فی طبقات الاطباء
۲	تاریخ الحكماء قفطي
۳	مطرح الانظار
۴	تاریخ پزشکی (مرحوم دکتر نجم آبادی)
۵	تاریخ طب و طبابت در ایران
۶	تاریخ پزشکی سیریل الگود
۷	تاریخ پزشکی زیگرید هونکه
۸	طب اسلامی مانفرید اولمان
۹	طب اسلامی ادوارد براون
۱۰	دائرة المعارف پزشکی جلد ۱ و ۲ (Encyclopedia of Islamic Medicine (Dr. Hassan Kamal)
۱۱	تاریخ دامپزشکی و پزشکی دکتر حسن تاجبخش، جلد ۱ و ۲

Department of the History of Medical Science Arak

گروه تاریخ علوم پزشکی اراک

Department of the History of Medical Science Arak

گروه تاریخ علوم پزشکی اراک